

Skellefteå kommun

Rektorn vid Yttre Ursviksskolan

linda.holmqvist@skelleftea.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Yttre Ursviksskolan
i Skellefteå

Tillsyn av Yttre Ursviksskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skellefteå under våren. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Yttre Ursviksskolan besöktes av Skolinspektionen den 28 mars 2012. Vid tillsynen genomfördes en rundvandring på skolan och en intervju med rektorn.

Helhetsbedömning

Eleverna på Yttre Ursviksskolan ges i många avseenden goda förutsättningar att nå målen. Skolan har en hög andel behöriga lärare och många lärare har arbetat länge på skolan. Enligt rektorns uppfattning klarar sig eleverna bra i sin fortsatta skolgång i årskurs 6 vid Ursviksskolan.

Nätverk och rutiner finns för att uppmärksamma elever i behov av särskilt stöd. Det finns en arbetsgång för hur skolan ska gå till väga när en elev riskerar att inte nå kunskapskraven eller har andra svårigheter i skolsituationen. Åtgärdsprogram finns för de elever som är i behov av särskilt stöd men är av varierande kvalitet.

Det finns ingen dokumenterad redovisning av kunskapsresultaten i alla ämnen i förhållande till de nationella målen. En samlad resultatbild på skolnivå där varje ämnes måluppfyllelse dokumenteras ger möjlighet att över tid följa och analysera effekter av undervisningen. Vidare saknas en dokumentation av måluppfyllelsen i förskoleklasserna. Det saknas också en dokumenterad uppföljning och utvärdering av arbetet med särskilt stöd på skolnivå för att kunna bedöma effekterna av skolans samlade stödinsatser. Skolan saknar därmed viktiga underlag i sitt kvalitetsarbete för att kunna nå ökad måluppfyllelse. Skolinspektionen bedömer att rektorn systematiskt behöver följa upp och utvärdera skolans resultat.

Lärarna vid Yttre Ursviksskolan bedriver ett aktivt arbete med att implementera den nya läroplanen (Lgr 11) i undervisningen. Utvecklingsinsatser avseende mål- och bedömningsfrågor sker både inom skolan och i samverkan med Ursviksskolan F-5. Samverkan sker också med Ursviksskolan 6-9 för att skapa ett 1-16 års perspektiv.

Av tillsynen framgår inget annat än att det bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete på skolan. I skolenkäten för elever i årskurs 5 som Skolinspektionen genomfört i samband med tillsynen framgår att en majoritet av eleverna trivs och känner sig trygga på sin skola. Enligt rektorn är förekomsten av kränkande

behandling låg på skolan. Skolans plan mot kränkande behandling motsvarar dock inte skollagens krav, vilket måste åtgärdas.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Yttre Ursviksskolan i Skellefteå måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skellefteå kommun att **senast den 2 november 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Yttre Ursviksskolan har inte en plan mot kränkande behandling som uppfyller skollagens krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Det ska för varje verksamhet finnas en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 8 § skollagen).

Särskilt stöd

Rektorn har inte fattat beslut om anpassad studiegång i enlighet med författningarnas krav.

Rektorn ser inte till att åtgärdsprogram upprättas i enlighet med skollagens krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Rektorn ska se till att de åtgärdsprogram som utarbetas anger vilka behoven är samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

Eleven och elevens vårdnadshavare ges inte tillräcklig information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- Skolans insatser ska på ett tydligt sätt framgå i de individuella utvecklingsplanerna (10 kap. 13 § skollagen, 11 kap. 16 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn bedriver inte en systematisk uppföljning och utvärdering på skolenhetsnivå.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn ska sammanställa och analysera måluppfyllelsen för verksamheten i förskoleklass (4 kap. 4, 6 §§ 2010 års skollag, Lgr 11 2 Övergripande mål och riktlinjer avsnitt 2.8 Rektorns ansvar).
- Rektorn ska följa upp, sammanställa och analysera kunskapsresultaten på skolenhetsnivå (4 kap. 4, 6 §§ 2010 års skollag, Lgr 11 2 Övergripande mål och riktlinjer avsnitt 2.8 Rektorns ansvar).
- Rektorn ska sammanställa och analysera arbetet med särskilt stöd på skolenhetsnivå (4 kap. 4, 6 §§ 2010 års skollag, Lgr 11 2 Övergripande mål och riktlinjer avsnitt 2.8 Rektorns ansvar).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Yttre Ursviksskolan har inte en plan mot kränkande behandling som uppfyller skollagens krav.

Motivering:

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det årligen för varje verksamhet upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Den likabehandlingsplan som är upprättad innehåller exempel på förebyggande arbete och definitioner av kränkande behandling. Däremot framgår inte vilka konkreta åtgärder som skolan avser vidta innevarande läsår med utgångspunkt i den kartläggning och riskanalys som görs. Vidare framgår inte någon utvärdering av resultaten från föregående års planerade åtgärder. Inte heller återges vare sig arbetsgång för åtgärder vid kränkningar eller rutiner för dokumentation, uppföljning och utvärdering.

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste se till att skolans plan mot kränkande behandling motsvarar skollagens krav.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Rektorn har inte fattat beslut om anpassad studiegång i enlighet med författningarnas krav.

Rektorn ser inte till att åtgärdsprogram upprättas i enlighet med skollagens krav.

Motivering:*Anpassad studiegång*

Enligt skollagen får särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen om det särskilda stödet för en elev inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

I intervju med rektorn vid Yttre Ursviksskolan framkommer att det finns elever med anpassad studiegång på skolan. Några beslut om anpassad studiegång har dock inte presenterats för Skolinspektionen.

Åtgärdsprogram

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev behöver särskilt stöd ska eleven ges sådant och ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet ska beslutas av rektor. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn istället besluta att åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Enligt skollagen ska det av åtgärdsprogrammet framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur de ska följas upp och utvärderas.

Yttre Ursviksskolans åtgärdsprogram omfattar rubrikerna lång- och kortsiktiga mål för det särskilda stödet, åtgärder samt uppföljning och utvärdering. Av de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av framgår dock inte vilka behoven är. Det framgår heller inte hur stödåtgärderna konkret ska följas upp och utvärderas. Vidare är de kortsiktiga målen inte alltid konkreta och därmed svåra att kunna utvärdera. Exempelvis anges att eleven ska komma vidare i sin läs- och skrivträning, vilket inte tydligt relaterar till elevens behov.

Skolinspektionen bedömer att rektorn ska se till att de åtgärdsprogram som utarbetas anger vilka behoven är samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Författning:

3 kap. 7 och 12 §§ skollagen.

3 kap. 9 § skollagen.

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

Eleven och elevens vårdnadshavare ges inte tillräcklig information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Motivering:

Enligt skollagen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan vid uvecklingssamtalet ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanerna.

Yttre Ursviksskolan använder ett digitalt stöd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (IUP) som är gemensamt för Skellefteå kommun. I den framåtsyftande delen finns rubriker där det ska framgå vad skolan ska göra och vad elever och vårdnadshavare kan göra.

Yttre Ursviksskolan upprättar individuella utvecklingsplaner för alla elever. I de planer som Skolinspektionen tagit del av är dock skolans insatser för att eleven ska nå målen inte tydligt framskrivna. Insatserna är beskrivna i generella termer som exempelvis hjälpa och kolla eleven varje lektion samt se till att eleven arbetar med rätt saker på rätt nivå. En IUP ska sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt. Skolans ansvar för undervisningen och dess insatser är således centrala att redogöra för.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen.

11 kap. 16 § skollagen.

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn bedriver inte en systematisk uppföljning och utvärdering på skolenhetsnivå.

Motivering:

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Rektorn ansvarar också för att kvalitetsarbetet dokumenteras. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Skellefteå kommun har ett gemensamt system för sitt kvalitetsarbete med en tydlig struktur i olika steg av kommunens planerings- och uppföljningsarbete.

Av dokumentstudier och intervju med rektorn framgår att skolan saknar en sammanställning och analys av kunskapsresultaten och måluppfyllelsen i sitt dokumenterade kvalitetsarbete. Inga resultat av elevernas måluppfyllelse i

relation till de nationella målen finns dokumenterade eller analyserade. Vidare saknas en dokumenterad sammanställning och analys av måluppfyllelsen för verksamheten i förskoleklasserna. Skolan saknar därmed viktiga underlag i sitt kvalitetsarbete för att kunna vidta relevanta åtgärder i syfte att öka måluppfyllelsen.

Skolinspektionen bedömer att rektorn systematiskt behöver följa upp och utvärdera skolans resultat så att både väl fungerande insatser synliggörs men också så att förbättringsinsatser tydliggörs. Rektorns roll är att leda detta kvalitetsarbete och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen.

Det är även viktigt att på skolenhetsnivå följa upp på vilket sätt särskilda stödresurser används och vilka effekter de får för att de på bästa sätt ska komma alla elever tillgodo. Skolan saknar en sådan strukturerad utvärdering. I det arbetet är det angeläget att följa upp varje steg i arbetsgången kring elever i behov av särskilt stöd.

Författning:

4 kap. 4, 6 §§ 2010 års skollag.

Lgr 11 2 Övergripande mål och riktlinjer avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

Bakgrund

Måluppfyllelse

År 2009 och 2010 uppnår de flesta elever i årskurs 3 målen i de nationella ämnesproven i matematik och svenska. Även i årskurs 5 når, under samma år, de flesta elever målen i de nationella ämnesproven i matematik. Uppgifter saknas dock för resultaten från övriga nationella ämnesprov. År 2011 är andelen elever i årskurs 3 som nått målen i svenska och matematik vid läsårets slut 87,5 procent. Andelen elever i årskurs 3 som nått målen i de nationella ämnesproven i svenska är 75 procent och i matematik 79 procent.

Förutom ovanstående resultat finns ingen dokumenterad sammanställning och analys av måluppfyllelsen för verksamheten i förskoleklass och årskurserna 1–5. Skolan saknar därmed ett viktigt verktyg för att få en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i relation till de nationella målen.

Av den tillsyn som Skolinspektionen genomfört i Yttre Ursviksskolan har inget annat framkommit än att verksamheterna bedriver ett aktivt värdegrundarbete. I skolenkäten för elever i årskurs 5 som Skolinspektionen genomfört i samband med tillsynen framgår att en majoritet av eleverna trivs och känner sig trygga på sin skola. Detta resultat överensstämmer med skolans redovisning av resultaten från sina egna enkätundersökningar. Enligt rektorn är förekomsten av kränkande behandling låg på skolan. I de fall lärare får signaler om problem tas detta på allvar och åtgärder vidtas för att komma till rätta med de uppkomna situationerna.

Skolinspektionen kan dock konstatera att skolan inte har en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar skollagens krav.

Beskrivning av Yttre Ursviksskolan

Yttre Ursviksskolan ligger cirka 14 kilometer från centrala Skellefteå. Utbildningen omfattar förskoleklass, grundskolans årskurser 1–5, grundsärskola samt skolbarnsomsorg. Skolan har 131 elever varav en elev är mottagen i grundsärskolan. Verksamheten för eleverna i förskoleklass och årskurs 1 är organiserad i åldersblandade grupper. Verksamheten i årskurs 2 och 3 bedrivs också i åldersblandade grupper. I årskurserna 4 och 5 bedrivs undervisningen i åldershomogena klasser. För verksamheterna ansvarar en rektor som också har ansvar för Ursviksskolan F–5. Skolans personal är organiserad i ett arbetslag. I arbetslaget finns en ledningsresurs som ingår i ledningsgruppen för Yttre Ursviksskolan samt Ursviksskolan F–5. Eleverna fortsätter vanligtvis sin skol-

gång i Ursviksskolan 6–9.

Bedömningen av fritidshemmets verksamhet redovisas i ett separat kommunövergripande beslut.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit AnnaCarin Nilsson och Jonas Hedström.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

Veronica Bonivart Säfström
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmännen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmännen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas.

Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).